

TRGOVINA V SLOVENIJI

Trgovina je zelo pomembna za gospodarstvo države, saj opravlja vlogo **posrednika** med **kupcem** in **proizvajalcem**. Je najpomembnejša dejavnost v **terciarnem (storitvenem)** sektorju in zaposluje največji delež **aktivnega prebivalstva**. Pri trgovini razlikujemo **notranjo** in **zunanjo** trgovino.

Notranja trgovina se odvija znotraj države. Po osamosvojitvi so se razvile številne trgovine. S tem se je povečala konkurenčnost med trgovinami (**Tuš, Mercator, Spar...**). Danes zaradi hitrega načina življenja prevladujejo **nakupovalna središča**, kjer na enem mestu dobimo skoraj vse. Trgovine se selijo na obrobje mest. Trgovinska središča so na žalost povzročila propad manjših trgovin v mestih.

Slika 2: Ljubljanski BTC

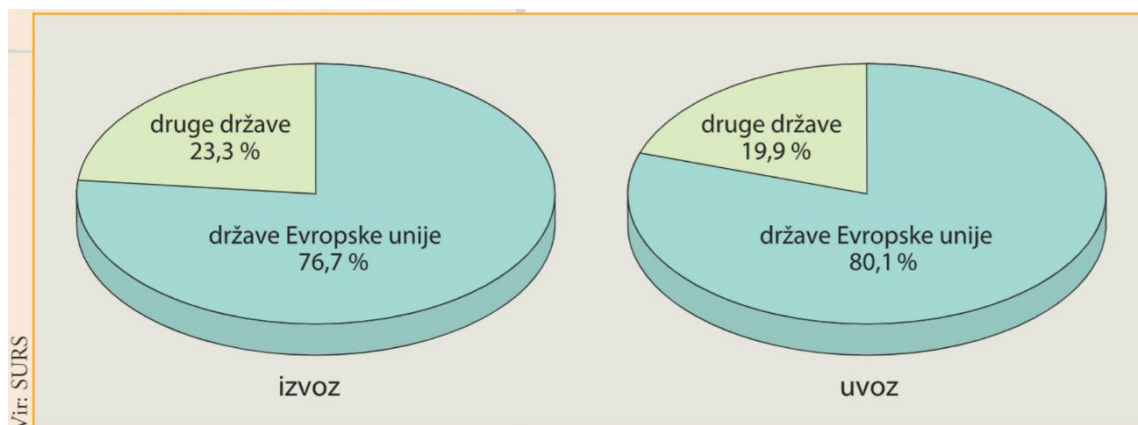
Slika 1: Primer majhne trgovine

Zunanja trgovina zajema trgovanje izven državnih meja. Trgovanje med državami sta **uvoz** in **izvoz**. Z uvažanjem država kupi izdelke, ki jih sama ne proizvaja ali jih je ceneje kupiti v tujini. Izvažanje pa je nasprotni tok.

Da bi država zaščitila svoja podjetja, uvoz izdelkov in storitev obdavči s **carino**.

Države Evropske unije so zaradi enotnega notranjega trga carine opustile. EU je tudi zaradi tega postala pomembna svetovna trgovinska sila. Med članicami velja pravilo prostega, brezcarinskega trgovanja, kar je prispevalo k povečanju

gospodarske rasti in ohranjanju delovnih mest. Za nakup npr. japonskih ali korejskih avtomobilov je treba plačati carino. Zato Azijski proizvajalci avtomobilov postavljajo tovarne v EU. Enako je s slovenskimi tovarnami zdravil. Ker mora ruski kupec za slovenska zdravila plačati carino, je slovensko podjetje zgradilo tovarno zdravil v Rusiji.

Izvoz in uvoz po državah EU in drugih državah leta 2017

Kaj si predstavljaš pod pojmom pravična trgovina?

Značilnost mednarodne trgovine je **globalnost**. Nek izdelek je načrtovan v ZDA, izdelan na Kitajskem, surovino dobijo iz Afrike, prodajo ga v Evropi. Izvoz je možno povečati samo, če tudi uvažaš, saj z vsakim izdelkom, ki ga kupi slovenski uporabnik, katero izmed slovenskih podjetij dobi priložnost za izvoz.

Planetarni oz. globalni način trgovanja pa še bolj pogloblja razkorak med bogatimi in revnimi, saj gospodarsko šibke države ne morejo konkurirati gospodarsko močnim. Zato so plače delavcev v revnih državah vse nižje.

Trgovska globalnost pa pomeni tudi, da nek izdelek lahko kupiš na katerem koncu sveta.

■■■ Vaja 40: Notranja in zunanja trgovina

Natančno preberi naslednje trditve. Dve sta pravilni, druge so napačne. Če je trditev pravilna, obkroži DA, pri napačnih pa obkroži NE in na črte pod njimi napiši pravilne.

- a) V Sloveniji so se številna zasebna trgovska podjetja ustanovila šele po osamosvojitvi.
 DA NE

- b) Notranja trgovina zajema trgovanje prek državnih meja. DA NE

- c) Velika nakupovalna središča so značilna predvsem za manjša naselja. DA NE

- č) Države Evropske unije so naše najpomembnejše trgovske partnerice. DA NE
